

Előfizetési ár:

Helyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 2 korona.
Félévre . . . . 4 korona.

Vidékre postán küldve:
Negyedévre . . 3 kor. 50 fil.
Félévre . . . . 7 kor. . . fil.

Egyes szám ára 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden nap,
hétfő és
unneputáni nap kivételével.

Szerkesztőség és kiadó
hivatal:

Budainagy-utca 151. szám,
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők.

Telefon: 141. szám.

Főszerkesztő: DR. JOÓ GYULA.

Kiadja: a Nyomda-Részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: HAJDÚ JÓZSEF.

A választási törvény reformjáról.

Irta: Sággy Gyula országgyűlési képviselő.

A parlamenti reform, Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek egyik interpellációra tett nyilatkozata szerint küszöbön áll, mivel a választói jogra vonatkozó törvényjavaslat az őszi ülés első hónapján belül mindenestre beterjesztve leend.

Talán nem lesz időszerűtlen még most az utolsó óra előtt a parlamenti reformra vonatkozó egyes eszméknek felvetése, amelynek lehető megvalósítása ugy az egészséges parlamenti viszonyok létesítése, mint különösen a magyar állam nemzeti jellege érdekében kívánatosnak mutatkozik.

Hogy a tervezett parlamenti reformnak alapjában az általános választójog elvéből kell kiindulnia, azt eldöntöttnek tekinthetjük. De nem tekinthetjük ilyennek azon határok megállapítását, meddig az általános választójog érvényesülése hazai viszonyainkhoz mérten kiterjesztendő, hogy az az állam magasabb érdekeinek s a nemzeti szempontoknak megfelelően működjen, amint hogy eddigelé abszolút általános választójog egyetlen egy államban sincs keresztülvive; így igen kevés kivétellel a nők politikai választó joggal nem bírnak, mint a hogy sehol a világon nem bírnak választójoggal a gyermekek sem, szóval egy bizonyos kor határán aluliak.

Minden állam sajátlagos viszonyai szerint különféleképp állapítja meg azon kereteket, amelyekben belül az általános választójog érvényesülésének tért engedhet és ehhez képest minden államban vannak különböző kivételek, korlátok megállapítva az általános választójog alkalmazása tekintetében. Ebből az következik, hogy az államok különböző viszonyaihoz képest az általános választójog gyakorlati érvényesülésének keretei is különböznek.

Ezen keretek megállapításánál véleményünk szerint azon szempontnak kell dominálnak lennie, hogy az állam az összesség érdekét lévén hivatva képviselni, megvédeni és érvényesíteni, az államügyeknek a választójog gyakorlása általi intézésében mindazok hivatvák elvileg részt venni, akik az állam fentartásához akár vér, akár — legalább minimális — pénzáddal hozzájárulnak, az állam fentartása iránt megfelelő érzékkel, érdeklődéssel és igényeik szükséges megítéléséhez megfelelő értelmiséggel bírnak. Ellenben a választójog élvezetéből mindazok kizárandók, akiknél mindezen kellékek fel nem találhatók,

vagy államellenes viselkedésük, különösen pedig a magyar nemzeti államra való vonatkozásban annak nemzeti jellege elleni törekvéseik és izgatásai evidens és cselekményeikben s eljárásukban határozottan konstatálva van.

Ezen alapfelfogásból kiindulva, véleményünk szerint tehát minden férfi, ha az állam fentartásához vér, vagy legalább is minimális pénzáddal járul, elvileg méltán igényt formálhatván arra, hogy annak ügyeibe intézésébe a választói jog útján befolyást gyakorolhasson, általában mindenkinek, aki katonakötelezettségének tényleg eleget tett, vagy ha katonai szolgálatot mentessége, vagy alkalmatlansága folytán nem teljesített, legalább meghatározandó minimális egyenes adót fizet, melyet körülbelül 10 koronában lehetne megállapítani, a választói jog megadandó, ha a nagykorúságát már megérte, tehát huszonegyedik életévét ketöltötte.

Nézetünk szerint a választói jog élvezete a nagykorúsághoz volna köntendő, eltérőleg mostani törvényünk-től, tekintettel a katonakötelezettség korára is.

Ezen általános kereten belül azonban a választói jog élvezete a már hangsúlyozott alapfelfogással összhangban, sőt abból folyólag legalább is az irni-olvasni tudáshoz volna köntendő, mert a választói jog fontosságánál s az államélet irányítására kiható horderejénél fogva az értelmességének legalább is ezen minimális fokozatát megkívánja.

Véleményünk szerint tulajdonképpen a választójog élvezetét a magyarul irni-olvasni tudáshoz kellene fűzni, mint az a 48-as függetlenségi párt programjának régtől fogva egyik nevezetes pontját képezi. Azonban számolni kívánunk is azokkal az esetleges akadályokkal, mely miatt ez talán még most nem lenne keresztülvihető, azért addig is, míg ez megvalósítható leszen, a választói jog gyakorlásához mégis legalább a hazai élő nyelvek egyikén, az anyanyelven való irni- és olvasni tudás mindenestre megkívánandó lenne.

De ha nem is kötetnék a választójog gyakorlása a magyarul irni- és olvasni tudáshoz, annyi előny a magyar nyelvben való irni és olvasni tudásnak mégis volna nyújtandó, hogy azok, akik egyrészt a magyar állam-eszméhez való ragaszkodásukat a magyar államnyelvnek szóban, írásban és olvasásban való elsajátítása által is és másrészt ezáltal egyszersmind az értelmiség bizonyos magasabb fo-

kának az elérését is tanusítják, még ha katonai szolgálatot nem is teljesítettek és semmi adót nem fizetnek, akkor is megnyerjék a választói jogot. Ez egyuttal egyik garanciáját is képezi annak, hogy az általános választói jog mellett is a magyarságnak mint államfentartó fajnak szupremációja biztosítható.

Magától értetődik, hogy a magyar állam ügyeinek intézésében való befolyás gyakorlását jogosultan csak magyar állampolgár igényelheti. Ennek folytán választójoggal természetesen csak olyan személy ruházható fel, aki a magyar államnak már polgára, még pedig itt megkívánandó volna arra, hogy választói jogot nyerhessen, hogy ennek nem épen újdonsült, hanem már hosszú idő óta, legalább öt éve legyen polgára. Mert csak így tételvezhető fel, hogy a hazai viszonyokat már eléggé ismerik arra, hogy ilyen, az államéletre kiható fontos jog gyakorlására hivatottnak legyen tekinthető.

Azon ideális hagyományos felfogás, amelyet eddigi törvényhozásunk mindig követett, hogy senkitől, ki valamely jogot már élvezett, azt el nem vonta, az új választói törvényben is fentartandó lenne; tehát ez szerint mindenki, ki az új választói törvény hatályba léptekor a választói névjegyzékbe beíratva van, a választói jogot továbbra is megtartja, ha mindjárt az új törvény szerint nem is lehetne választó.

A választójog reformjának egészséges megoldása s a parlament függetlenségének minden irányu biztosítása, valamint a nemzeti akarat szabad érvényesülésének érdeke feltétlenül megkívánja, hogy a választói jog reformjával kapcsolatban lehetőleg ugyanazon törvényben a választások tisztasága és szabadsága mindama biztosítékainak lehető fokozására amelyek ugy az igazolási, mint a választási eljárások közül az eddigi tapasztalatok alapján kielégítőeknek, vagy elegendőeknek nem bizonyultak, megfelelő gondoskodás és kiegészítés történjen.

A törvényalkotás rendszeressége szempontjából célszerű azon egymással összefüggő kérdéseket, amelyek mindannyian a parlamenti reformra irányozák, egységes törvényben és alapon oldani meg. Ugyanezen törvényben szükséges volna megállapítani a községek, vagy körjegyzőségekként való szavazás behozását is és azzal kapcsolatban az ugynevezett alkotmányos költségek teljes megszün-

tetését. Mert a nagy tömegben való szavazás célszerű eszközölhetését és nemcsak feleslegessé teszi az ugynevezett alkotmányos költségek törvénybeli megállapítását, hanem ellenkezőleg megköveteli épen a választások tisztaságának szempontja is azoknak törvényben való teljes megtiltását.

Ezen eszmék megvalósítását óhajtanók mi látni az új választási törvényben.

Az adóreform és a városok. A városi képviselők tudvalevőleg két albizottságot küldöttek ki az új adóreform s a városok háztartása reformjának tanulmányozására. Az adóügyi albizottság Polónyi Géza elnöke alatt három ülésben foglalkozott az adóreformokkal s munkálatok eredményét tegnap este terjesztette a városi képviselők értekezletére.

A munkálat magában foglalja azokat a koncepciókat, melyekre Wekerle Sándor pénzügyminiszter hajlandó, de a melyeket az albizottság nem tart kielégítőnek és megnyugtatóknak. A plénum a munkálat kinyomatását elhatározta s ennek megtörténte után új tanácskozási gyűlést összehívta az érdekből tárgyalásra.

A másik kiküldött albizottság, a háztartási bizottság, melynek Holló Lajos az elnöke, a héten szintén összeül és tanácskozásának eredményét a plénum elé terjeszti. Wekerle pénzügyminiszternek így az a terve, hogy az adóreformot még a nyári szünet előtt letárgyalassa a pénzügyi bizottságban, füstbe ment, mert a javaslatok legkorábban csak az ősszel kerülhetnek a pénzügyi bizottság elé.

A tegnapi ülésen Polónyi és Földes hangsúlyozták, hogy a javaslatok progresszivitásával megelégedve nincsenek, mert azok a latifundiumoknak kedveznek s kifejezték aggodalmukat, hogy a javaslatok adóemelést rejtenek magukban. — Holló Lajos különösen a kisbirtokosok helyzetének javítását sürgette. Polónyi megsürgette a börze reformját s a határidőzlet eltörlését. Wekerle Sándor kijelentette, hogy javaslatai nemcsak hogy adóemelést nem tartalmaznak, de azok folytán az állam körülbelül 20–25 milliót évenként elveszt. Ő javaslataival áll és bukik. Népszerű adójavaslatot különben még soha senki nem csinált. Kijelentette továbbá, hogy a városok anyagi helyzetén, segélyrel még az őszön segíteni kíván, ezért szükséges, hogy a szeszadó reformjára vonatkozó törvényjavaslatok még a nyári szünet előtt letárgyalassanak.

Pártoljuk a magyar ipart.

Hogy csinálják ezt az urak?

A magyar magnások, kik a huszadik század hazafias társadalmát képezik — nagy hangon hirdetik úton-útfélen a magyar ipar pártolását, küzdenek érte szóval, írásban, gyűléseken — sőt még banketteken is. És hogy a vice teljes legyen, még ipari szakosztályokat is létesítenek az iparpártolás hangzatos frázisának görög-tűzfényben való bemutatására.

Ez eddig jól volna. De most következik azután az, amely még engem is — ki egy cseppet sem vagyok barátja annak hogy ilyen szép és hangzatos frázisok hangoztatása által feltűnjek — nevetésre kényszerít.

Ezek a jó urak, mikor a gyűlésen, banketten elszónokolták az iparpártolás frázisait, hazamennek s elkezdnek tanakodni arról hogy a legközelebbi magyar iparpártolási ankétra melyik bécsi cégtől hozassák a cipőket, melyik londoni szabótól a ruhákat s melyik párisi cégtől a fehérneműket. Mikor teljes megállapo-

dásra jutottak, akkor azután összejön az ankét, megmutogatják egymásnak a külföldről hozott drágaságaikat, kezét fognak a kisiparossal s „éljen a magyar ipar” hangoztatásával szétszédnek.

De miért van ez így?

Egyszerűen csak azért, mert illetéktelen emberek veszik kezükbe ezen szent ügy vezetését, kik elméletileg ugyan használhatók volnának, de a gyakorlati részben teljesen hasznavehetetlenek.

Mert például, hazafias vakbuzgóságukban nem gondolnak arra, hogy — vegyük Kecskemétet — mely városnak körülbelül hatvanezer lakosa van s nagy környéke, csak mintegy nyolevan cipész-munkást bir alkalmazni ezen kolosszális tömeg cipőkészletének előállítására.

S mért csak ennyit?

Azért, mert a legnagyobb hazafiak, de még a nem hazafiak is külföldről szerzik be ebbeli szükségleteiket. Egy oly cég, mely megerősítés nélkül bírna, fenti számnak megfelelőleg 25 munkást alkalmazni, ma csak 9 munkást alkalmazhat — azt is csak nehezen — a nagy külföldi verseny miatt.

De ha ez a kisiparos egy kész tervvel lépne a toasztozó urak elé s adatokkal bizonyítaná, hogy miképpen kellene a hazai ipart megteremteni — s pénzt kérne rá, akkor kivetnék s azt mondanák, hogy — bolond.

Pénzt! Pénzt azt nem adhatunk, hanem tanácsot azt adunk, ha aztán beválik, szerencsés lesz, ha nem válik be — tönkre megy.

Igy aztán elérik az értelmi vezetők azt, — ami egyébként elkerülhetetlen — hogy a már meglévő kisipart is tönkre teszik s a kisiparosokat bele fogják majd kényszeríteni a szociálisták karjaiba — egyedüli oltalmazója a kisiparosoknak — és siettetni fogják a nagy társadalmi átalakulást.

A kisiparos, mihelyt be fogja látni ezen általában hangoztatott elvek igazságát, önként fog arra a tudatra ébredni, hogy nem csupán a hazafias frázisok hangoztatói, hanem csak egyedül a szociálisták van hivatalos arra, hogy helyzetén valamit lendítsen.

Mert mihelyt munkaadó és munkás egy álláspontra helyezkedik, megszünt minden frázis és helyébe lép ennek a munka, mely meghozza azután gyümölcsét mindkét félnek a nagy külföldi konkurenciával szemben is. H. A.

NAPI HIREK.

Ujság a gyermek kezében.

Debrecenben a legutóbbi esküdszéki tárgyaláson egy vézna, tizenégy esztendőes kis lelkény állott azzal vádolva, hogy gondozójának pár hónapos csecse möjét bosszúból felakasztotta. Azt kérdezte tőle a tárgyalási elnök:

— Honnan vetted te erre a rémes tette a gondolatot. Tudatában voltál, hogy mi lesz a következmény?

A leány, ki nagy értelmiséget árult el, fiatal kora, hiányos nevelése dacára, rendkívül okos, szellemileg fejlett. Irni, olvasni folyékonyan nagyon szépen tud, bár csak három elemi osztályt végzett, így válaszolt:

— Nem igen tudtam én, hogy ide jutok. Gondozó apám hordatta a „Népszavát”. Én mindig elolvastam. Nagyon sok gyilkosság, rablás volt benne. Hát én is így cselekedtem. Azt hittem, hogy csak az fog következni, hogy belekerülök abba az ujságba. Az meg nem olyan baj, mert hát kiírják abba az Istent és Jézus Krisztust is . . .

Ime tehát! Ez a szerencsétlen gyermek, ki nem tudja, ki az apja, nem tudja, merre van az anyja, soha szülő gyöngéd nevelését, oktatását, tanítását nem ismerte, nem volt mellette soha az anyja, ki imád-

kozni megtanította volna — és ez a gyermek valláserkölesi tudását a Népszavából meríti.

Ujságból elolvassa a gyilkosságokat, rablásokat, a véres eseteket garmada számra és ez az olvasmány nyomot hagy lelkében, gondolkodásában kialakul egy olyan világnézet, mely csak vért, vért, emberi aljasságot ismer. És a legközelebbi esetenél gondolkodása érvényesül s szinte öntudatlanul végrehajtja az ujságban olvasott esetek analogját.

De ez csak egy példa. A büntető jogászok tudnák megmondani, hogy hány és hány olyan büntött kerül az igazságszolgáltatás elé, mely az olvasmányok hatása alatt keletkezett. Hány furfangos tolvajt nevelnek a detektív regények, hány vádlottat csinálnak még az ujság közleményei is.

De hát ujságírói nyelven szólva, a népnek vér kell. Képtelenség is lenne, ha az ujságok, a napi események krónikásai éppen a napi eseményeket nem közölnék. Egyetlen mód, hogy ne adjunk a gyermek kezébe ujságot. Az ujságot nem gyermekeknek készítik. Még a felnőtt ember is alig tud a nyomtatott betű hatásából kibontakozni, hát még a fejletlen, kellő felfogási és értelmi képességgel nem bíró zsenge gyermek lélek. — Azért a szülők nagyon vigyázzanak a gyermekeik olvasmányára.

○

Kecskemét, június 12.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk özv. dr. Ruttkay Sándorné e hó 11 én 60 éves korában elhunyt.

— **Butorkiállítás.** A helyi ipar rendkívüli fejlettségének bizonyítéka az az állandó butorkiállítás, amelyet a helybeli asztalosok butorraktári szövetkezete rendez, e szövetkezet Nagykőrösi-utcai butorraktári helyiségében. Laci Sándornak jelenleg a kirakatban látható habos juhar betétes körisfából készült modern hálószoba berendezése valóságos remeke az asztalos iparnak. A raktáron levő s helyi asztalosok által készített modern stílusú garnitúrák valóban méltók a megtekintésre. Az egész butorraktár különben biztonságos a mellett, hogy a lenézett és a lekicsinyelt vidéki kisiparosok, ma már milyen tökéletes és izléses ipartermeket tudnak előállítani. A kiállítás megtekintését az iparosaink haladása iránt érdeklődők figyelmébe ajánljuk.

— **Zeneiskola vizsgái.** A kecskeméti állami és városi zeneiskolában az osztályvizsgák június 15., 16. és 17-ik napján, a vizsgálati hangversenyek pedig június 21., 23., 25. és 27-én lesznek. A vizsgák a zeneiskola helyiségében, a hangversenyek pedig a kegyesrendi főgimnázium tornacsarnokában lesznek megtartva. A növendékek szülőit és az érdeklődőket szívesen látja az igazgatóság.

— **Hirtelen halál.** Ma reggel a VII. tized O-tető utca 109. számú házban Farkas Kálmán a dunagőzhajózási társaság nyugalmazott tisztviselője hirtelen meghalt. Este még jó kedvű volt, meg is vacsorázott és reggel halva találták szobájában. Halála oka aggkori elgyengülés.

— **Pestmegye közigazgatási bizottsága.** Csütörtökön Gulner Gyula főispán elnöke alatt tartotta rendes havi gyűlését, amelyen a többi ügyek között Grézó János kecskeméti kir. tanfelügyelő jelentette, hogy a tankerületbe tartozó tanyai és kisközségi iskolákban az évről-évre vizsgálatok május hó folyamán megtartottak és hogy ez évközi iskolalátogatásai alkalmával tapasztalt tanítási eredmény minden jellegű iskolában kielégítő volt. Az ujkécskei községi iskolák fejlesztése és a kerekegyházi róm. kath. iskola helyiségeinek átépítése tárgyában a közigazgatási bizottság a tanfelügyelő javaslatára szigorú rendelkezést bocsátott ki.

— **A kollegium évváró ünnepélye.** A ref. kollegium holnap szombaton délután 5 órakor tartja évváró ünnepélyét az intézet udvarán. Reggel 7 órakor a ref. templomban évváró isteni tisztelet lesz.

— **Vizsgák az elemi iskolákban.** A belterületi elemi iskolákban a következő sorrendben tartják meg az osztályvizsgákat: **13. án** a II. ker. 1—2. leány oszt., 2. fiú oszt. **22. én** I. ker. 2. fiú, máriavárosi 2. fiú, kistemplomtéri 5. fiú, I. ker. 4. fiú oszt. **Délután** III. ker. 2. fiú, I. ker. 2. fiú, III. ker. 5—6. leány, II. ker. 4. leány oszt. **23. án délelőtt** III. ker. 1. fiú, kuructéri II. fiú, II. ker. 4. fiú, központi 5. fiú oszt. **Délután** központi 5—6. fiú, I. ker. 4—5—6. leány, III. ker. 1. leány oszt. **25. én délelőtt** III. ker. 1. fiú, I. ker. 1. fiú, kistemplomtéri 3. fiú, III. ker. 4. fiú oszt. **Délután** III. ker. 4. leány, I. ker. 3. leány, III. ker. 2. leány oszt. **25. én délelőtt** I. ker. 2. leány, kuructéri 1. fiú, máriavárosi 1. leány, I. ker. 1. leány oszt. **Délután** Csongrádi utcai 3. leány, I. ker. 3. fiú, III. ker. 1. leány oszt. **26. án délelőtt** muszáji 1—2. vegyes, I. ker. 1. vegyes, máriavárosi 2. leány, kuructéri 2. leány oszt. **Délután** I. ker. 3. fiú, kuructéri 1. leány, II. ker. 3. fiú oszt. **27. én délelőtt** máriavárosi 1. fiú, II. ker. 3. leány, III. ker. 3. leány o. **D. u.** a kistemplomtéri 4. fiú oszt. és a III. ker. 3. fiú osztály.

— **Köszönetnyilvánítás** a kecskeméti főreáliskola részéről a) a Kecskeméti Tankörképztár Egyesület Jókai műveiből 26 kötetnek az ajándékozásáért, b) Komor Gyula, Szél Nándor uraknak 10—10 kötet jutalomkönyv, Fekete Mihály urnak 6 kötet jutalomkönyv ajándékozásáért. A jutalmazandó tanulók nevében mond köszönetet a tanári kar.

— **Próbakaszálós fűkaszaló géppel.** Az ujerdei kaszálós pénteken délelőtt bemutatott fűkaszaló gép működése igen jól sikerült; a jelenlévő érdeklődők megelégedésüket fejezték ki. A jelenvoltak között Móczár Antal ur azon óhajára, hogy nála is eszközöljenek próbakaszálást, a Gazdasági Gépgyár **hétfőn, f. hó 15. én** reggel 8 órakor a Móczár telepen ismét be fogja mutatni, a fűkaszaló gépet, amelyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja a Gépgyár Igazgatósága.

— **Uj huszkoronások.** Junius 20. án kerülnek forgalomba az új huszkoronás bankjegyek. A mostaniak kicserélését tudvalevően az tette szükségessé, hogy ezeket könnyen lehetett hamisítani. Az új bankjegyek olyan színűek lesznek, mint a tizkoronások.

— **A korcsmák vasárnapi szünete ellen.** Szatmármegye nem régiben egy fölrattal fordult a belügyminiszterhez, melyben a korcsmáknak vasárnapra való bezárását kéri s a mely fölrattát pártolás és hasonló határozathozatala végett megküldött Kecskemét városának is. Mint most értesülünk Szatmármegye vendéglő-ei gyűlést tartottak, a melyen foglalkoztak Szatmármegyének a korcsmák vasárnapi és ünnepnap bezárása dolgában elfogadott határozatával. A gyűlés elhatározta, hogy küldöttséggel fogják a belügyminisztert felkérni, hogy a határozatot semmisítse meg.

— **Az országos cipészkiállítás és kongresszus.** Az ország cipésziparosai ez évben augusztus 15., 16. és 18. napjain a Dunántul vezető városában Győrött tartják meg a VII. országos kongresszust és vele kapcsolatosan országos cipészkiállítást is rendeznek. A kiállításon való részvételre junius hó végeig még lehet jelentkezni a győri ipartestületnél. A kongresszus legfontosabb tárgya lévén az ipartörvény revíziója szinte érthető, hogy erre erősen készülnek a cipész iparosok is. A kiállítás fővédnökei Széchenyi Miklós gróf, megyés püspök és zombori Lip-pay Géza főispán. Győr város, mely az ország második nagy iparosvárosa, ritka vendégszeretettel készül fogadni az ott komoly tanácskozásra és képességük bemutatására összegyűlő cipészkiiparosokat.

A tűzhalál torkában.

87 éves asszony.

Egy öreg, mindenkitől elhagyatott 87 éves asszony csekély hija, hogy tűzhalált nem szenvedett a Máriavárosban. Özv. Székér Istvánné XI. tized 169. sz. házban, a saját házában lakik teljesen egyedül. Az örege asszony már a 90 felé jár életkorában és mint ilyenek szoktak lenni, rendkívül embergyűlölő. Egy kissé gyöngye elméjének is látszik, amely jelenség az ily nagy kort elért lényeknél nem oly ritkaság számba megy, mert hiszen jól tudjuk, hogy az öregség második gyerekség.

Nem érintkezett a világon senkivel. Elzárkózott egész napokon át szobájába, bezárta a kapuját és ránézve megszűnt ilyenkor a külső világ. Volt neki néhány tyukja, azokkal bibelődött.

Mindössze is leánya Székér Mária Kucka Istvánné látogatta meg naponként rendszeren és az intézte el a következő napra az öreg asszony háztartási dolgait.

Szekér Istvánné szerdán este, mielőtt lefeküdt, kinyitotta az udvari szoba ablakát és ajtaját. Melege volt. Este 9 órak tájban meggyújtotta a gyertyát valami okból s aztán megint elfújta.

9 óra után meggyuladt a paplan, ettől az ágy, szék, asztal és a padlózat, Persze nem égett lánggal az ócskaság, csak füstölt. Minthogy pedig ajtó s ablak nyitva volt, a füst kiment és így az öreg asszony megmenekült a biztos fulladástól és a tűzhaláltól. Ugy 10 óra felé felébredt és észre vette a veszedelmet. Amennyire sietni tudott, vizzel ő maga (mert az egész épületben senki nem volt) elloccsolta a már közel lángra gyulladó tárgyakat.

Reggel jelentés tétetett a szomszédok által a rendőrségen, különösen azért, mert azok többször látták, hogy Székér Istvánné éjjel is felmegy a padlásra tojást keresni, nehogy ellopják.

A rendőrség részéről Kónya Imre tűzoltó parancsnok tartott helyszíni szemlét. Az öreg asszony állandó felügyeletét most leánya, Kucka Mihályné Székér Mária vállalta el.

A kriptá betege.

Ma reggel hazahozták.

Mai számban részletesen hírül adtuk, hogy Tóth Imre kecskeméti kisbirtokos fia Tóth Bertalan Kisbeeskereken, amikor egyik elhalt rokonjának kriptájában felbontotta a koporsót — valószínűleg a reá hatott rémület és képzelődésből megőrült és az örülési első rohama haza utaztában a temesvári személpályaudvaron tört ki rajta teljes erővel.

Az örült legényemberért a kecskeméti rendőrség értesítése folytán édes apja Tóth Imre nyomban Temesvárra utazott és ott csütörtökön megjelent az elmeintézetben, ahol a fiát őrizték.

Mint Temesvárról írják nekünk, Tóth Bertalan a cellában teljesen dühöngővé vált. Széjjel szedte a kályhát, letépte magáról a ruhát, a kályha eséből kiszedte a kormot és azt a vizes edénybe tömte, majd pedig ezzel a feketeséggel a cella fehér falát mindkét tenyerével bemázolta és akkor azt kiabálta hőrögve:

— Most már a menyországba vagyok. Így néz ki a menyország. Ne bántsatok, távozzatok tőlem sátánok, belpoklosok, haramiak!...

Amikor lecsendesült a dühöngése, akkor is folyton beszélt összefüggéstelenül és csak akkor tért ki rajta a dühöngés újból, ha egyenruhás embert látott maga előtt.

Apja megérkezése a cellában a beteg felugrott és első pillanatban úgy lát-

szott, hogy felismerte. A nyakába ugrott, össze csókolta és keservesen kezdett sírni. Majd pedig minden átmenet nélkül rémes kacagással háromszor körülforgatta az apját a levegőben.

Az apa, aki már öreg ember, megijedt, de csakhamar kiszabadították a közelben levő ápolók szorult helyzetéből.

Nagynehezen sikerült lecsendesíteni és elhittetni vele mindea óhajának teljesülését. Így aztán Temesvárról két polgári ruhás rendőr kísérte az elmebeteget Kecskemétre. Az uton is sok baj volt vele, de mégis sikerült minden nagyobb baj nélkül hazaérniök pénteken a hajnali vonattal.

Az apa is vele jött és már kora reggel a rendőrséget kérte, hogy egyelőre helyezték el szerencsétlen fiát a kecskeméti kórház elmebeteg osztályán, mely óhaját nyomban teljesítették és ma délelőtt kivitték szüleinek Csóka-utca 249. számú lakásáról a városi kórházba, a hol a leg gondosabb ápolás alá vették.

Ma még nincs nála teljesen kifejldve az elmebaj és így határozott, következetes formában még nem állapítható meg a rögeszméje, amely szervezetének egyensúlyát megbillentette, ép ezért még ma lehetetlen tudni, hogy mily mérvű a baj és hogy egyáltalában remélhető-e a szegény fiatal ember gyógyulása.

Földbirtok eladás.

Talfájában özv. Keresztes Jánosné és Sárközy Pál ügyvéd ur földje szomszédságában, a pesti dűlőben, a nagybudai-ut mellett lévő

Nyirády-féle 28 h. földbirtok

örökáron eladó. Felvilágosítást ad **Szente Varga Sándor** II. tized, Lejtő-utca 314. szám. 6672—12—1

661—1908. vgh. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közzé teszi, hogy a kecskeméti kir. törvényszéknek 1908. évi V. 4212. számú végzésével **Dr. Virányi Lajos** ügyvéd által képviselt **Kardos Antal** felperes részére **P. Kovács Sándor** alperes ellen 980 korona követelés és járulék erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesnél lefoglalt és 1400 koronára becsült ingóságokra az 1908. V. 893/2. járásbírósi számú végzéssel az árverés elrendeltetvén, annak felülfoglaltatók részére is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna Kecskeméten, alperes lakásán IV. tized, Fürj utca 87. sz. házában leendő megtartására határidőül **1908. évi június 19-ik napjának délelőtti 10 órájára** tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt 1 gőzgép és egy cséplőgép és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kecskeméten, 1908. június 2

Elek József

kir. bír. végrehajtó.

11883/1908. sz

Pályázati hirdetmény

a m. kir. honvéd hadapród iskolákban az 1908/9. tanév kezdetén betöltendő helyekre.

I. A helyek neve és száma.

Az 1897-ik évi XXIII-ik törvénycikk értelmében szervezett honvédnevelő és képzőintézetek II. csoportját képező pécsi és nagyváradai honvéd hadapród iskolák I. évfolyamába az 1908/9. tanév kezdetén (szeptember 21-én) a mellékelt kimutatásban felsorolt magán alapítványi helyek és ezeken kívül az idézett törvény-cikk alapján még megfelelő számú tandíjfizetéses helyek is fognak betöltés alá kerülni.

A tandíjfizetéses helyekre felveendő növendékek eltarthatóságának és kiképzésének költségei az állami költségvetést, illetőleg a honvédelmi tárcát terhelik s a növendékekért csak az évi tandíj fizetendő.

A tandíj a viszonyokhoz képest időről-időre alapíttatik meg.

Jelenleg a tandíj a következő mérvben van kiszabva:

a) A m. kir. honvédség, cs. és kir. közös hadsereg és hadi tengerészet tényleges nyugdíjas és rokkant állományának összes állománycsoportjaiba tartozó tisztek, evangélikus görögkeleti és görögkatholikus katonai lelkészek, katonai tisztviselők, katonai karmesterek, altisztek és rangosztályba nem sorolt katonai havidíjasok törvényes vagy törvényesített fiai számára **évenként 24 korona**,

b) tartalékos és szolgálaton kívüli viszonyban levő tisztek, továbbá udvari és polgári állami tisztviselők és alkalmazottak, nemkülönben törvényhatósági tisztviselők törvényes vagy törvényesített fiai számára **évenként 160 korona**,

c) minden egyéb állampolgár fia számára **évenként 300 korona**.

A honvédelmi miniszter különös méltánylást érdemlő magánviszonyok eseteiben, valamint a szolgálat érdekében a b) és c) pont alá tartozóknak tandíjleszállítást engedélyez.

A tandíjfizetéses helyek után járó tandíjat az ezen célra létesített alapítványok jövedelméből fedeztetik s ugyanabból még száz korona évi zsebpénzzel is láttatnak el a felvett növendékek.

Az alapítványos helyek után járó tandíj az ezen célra létesített alapítványok jövedelméből fedeztetik s ugyanabból még száz korona évi zsebpénzzel is láttatnak el a felvett növendékek.

A honvéd hadapród iskolák II. és III. évfolyamába rendszerinti felvételnek nincsen helye; ezen évfolyamban csak azon helyek fognak betöltetni, melyek természetes fogyatékek (halálkozás, elbocsátás stb.) következtében jutnak üresedésbe; megjegyeztetvén, hogy az ezen évfolyamba pályázóktól a felvételi vizsgánál mindazon katonai, elméleti és gyakorlati tantárgyak ismerete megköveteltetik, melyek az I. és II. évfolyamban tanítottak.

A IV. évfolyamba felvételnek egyáltalán helye nincs.

II. Felvételi feltételek:

1. A pályázó magyar állampolgársága.
2. Testi alkalmassága.
3. A megkívánt előismeretek.
4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet.
5. A betöltött 14 és tul nem haladott 16 életév.

Ezen kívül az alapítványi helyekre pályázók részéről.

6. Igazolása annak, hogy folyamodó az alapító levélben foglalt különös feltételeknek is megfelel.

Oly ifjak bemutatását, kik a cs. és kir. közös hadsereg valamely katonai nevelő- és képző-intézetnek már növendékei, a honvédelmi miniszter nem fogadja el, nehogy ily növendékek bemutatása által a különben is gyér magyar elem az intézetekből elvonassék.

A kérvények a fizetéses helyekért a pécsi vagy nagyváradai hadapród iskola parancsnokságánál közvetlenül, a f. évi július hó 10-ig nyújtandók be.

A lovassági szolgálatért folyamodók kérvényei a nagyváradai hadapród iskola parancsnokságához adandók be.

Az alapítványi helyekért folyamodók kérvényei ugyancsak július 10-ig azon hatóságához, vagy személyhez küldendők, amey az alapítványt tette, tehát városi alapítványokért a városi tanácshoz.

A pályázók testi alkalmasságuk tekintetében megvizsgáltatnak, minekutána ha alkalmasaknak találtattak, a f. évi szeptember 16-20. napjain, magyar, illetve horvát nyelven főlvételi vizsgát kötelesek tenni.

Fizetéses helyre minden magyar állampolgár fiának igénye van.

Akik egyébként a felvétel módja és föltételei felől bővebb felvilágosítást kívánnak szerezni, eziránt Kecskemét th. város főjegyzőjéhez forduljanak.

Végül közhírré tétetik, hogy **Kecskemét th. város közönsége által a nagyváradai m. kir. honvéd hadapródiskolában 193/1897. kgy. sz. határozattal létesített négy alapítványi hely közül a jövő tanév kezdetére kettő lesz üresedésben.**

Kecskeméten, a városi tanácsnak, az 1903. évi május hó 15-ik napján tartott üléséből.

Stringovits,
jegyző.

Kada,
polgármester.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Elsőrendű **Ausigi kékkő**

34 és fél krajcár kilója

Grünberger József-féle

üzletben, Csongrádi-út, ahol

két szép, alig használt, Esterházy féderes kocsit olcsón eladó.

666-4-2

Eladó ház és föld.

Kakas-utca 462. szám alatt levő Szél Lajos-féle ház, valamint Talfáiban a 6-ik kilométernél levő tanyás föld szabadkézből eladó. — Értekezni lehet Muraközy Ferencsel, IV. tized, Kakas-utca 462. szám.

6 63-3-2

Eladó ház.

A VII. tized, Katona-József-utca 35. számú sarok házat **igen kedvező feltételek mellett adom el. BALOG ADOLF III. tized, Sas-ntea 230. szám, özvegy ifjabb Muraközy Sándorné úrnő házában.**

5174-?-14

FEHÉRVÁRI ANTAL

órás és látszerész

Kecskeméten,

Itezés piactéren

Nagy választékot tart mindenféle óra és látszerészeti cikkekből. Javításokat jutányosan elfogad.

Tanonc-felvétel.

12-14 éves fiúk havi

12, 14, 16 és 20 kor. fizetéssel

tanoncnak
fölvételnek

G. Fekete Mihály

5176

üzletében a piactéren.

?-10

Szőlő és szántóföld.

Egy jókarban levő szőlő és szántó föld, megfelelő gazdasági épületekkel, kedvező feltételek mellett a z o n n a l eladó. — Felvilágosítást dr. Huszár Dezső ügyvéd ad.

6658-10-3

Eladó szőlő- és szántó-
föld.

Köncsögön, 10. sz. alatt, Lázár Sándor úr szőlője szomszédságában 15 hold föld, melyből 3 hold szántó és 12 hold jókarban levő bortermő szőlő, nemesített gyümölcsfákkal, — lakó épületekkel, — a borászathoz szükséges mindennemű faedényekkel együtt, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Értekezni ugyanott a tulajdonos Borsodi Istvánnal. 6668

Eladó baracktermés.

Kiskunfélegyházán, közel a vasúti állomáshoz mintegy 400 darab kajszinbarackfa termése eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos: Endre Zsigmond főszolgabíró.

6635-6-4

Nagyobb

mennyiségű régi, de teljesen jó állapotban levő épületfa, száraz akácfaoszlop, egy alig használt vastengelyű kocsit, 2 db tizedes merleg eladó. — Felvilágosítást ad: Rosenbaum A. cég.

15-6

SIRUP-PAGLIANO a leg-

jobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838. óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838. óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik — Orvosi rendeletről minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlás a fejbe stb., előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkiütések, csúsz, közhányó stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár Florenz (A. 30.) Via Pandolfini Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A. 30.) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszertárak fölerakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek.

Lakás, magtárak és telep bérbeadás.

A Szolnoki-úton levő kiviteli telepünk 2 villanyvilágítással berendezett lakással, istálló, kocsiszin, magtárak és számos melléképületekkel egészben vagy részben

f. évi június 1-től jutányos feltételek mellett

kiadó.

Kecskeméti Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank Részvénytársaság Igazgatósága.

6556-8